Մաթեմատիկա 6-րդ դասարան

Մարզային Փույ 2025 թ

Տևողությունը - 150 րոպե

Լուծումներ

- 1. Գտևել 2025-ի 3-ին բազմապատիկ բաժանարարների քանակը։ **Լուծում.** $2025 = 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 5$ ։ 3-ի բազմապատիկ բաժանարարները կլինեն 3; $3 \cdot 3$; $3 \cdot 3$; $3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 5 \cdot 5$ ։ Կստացվի 12 հատ։
- 2. Խնձորի 1 կգ-ի արժեբը թանկացրին 40 %-ով, այնուհետև նոր գինը Էժանացրին 20 %-ով։ Արդյունբում նրա գինը սկզբնականի համեմատ փոփոխվեց 30 դրամով։ Որբա՞ն Էր խնձորի 1 կգ-ի արժեբը սկզբում։

Լուծում. Թանկացումից հետո խնձորի գինը դարձավ սկզբնական գնի $\frac{7}{5}$ մասը, իսկ Եժանացումից հետո $\frac{7}{5} \cdot \frac{4}{5} = \frac{28}{25}$ մասը։ Սկզբնական գնի նկատմամբ տարբերությունը $\frac{3}{25}$ մասն է, որը 30 դրամ է։ Խնձորի գինը սկզբում եղել է $30:\frac{3}{25}=250$ դրամ։

- 3. Արամը գրատախտակին պատկերված 2x2 չափերի քառակուսու բոլոր չորս վանդակները ներկում է կանաչ կամ կարմիր գույներով։ Քանի՞ իրարից տարբեր եղանակներով կարող է Արամը ներկել այդ քառակուսու չորս վանդակները։

  Lnւծում.

   1 դեպբ,

   4 դեպբ,

   6 դեպբ։ Ընդհանուր բանակությամբ կստացվի 1+1+4+4+6=16 դեպբ։
- 4. Քանի՞ բառանիշ թիվ գոյություն ունի, որոնց գրառության մեջ 1-ը մասնակցում է ճիշտ 3 անգամ։

Լուծում. Քառանիշ թվերի գրառությունները կլինեն համապատասխանաբար 1110- 3 հատ, 1112- 4 հատ և այլն 1119- 4 հատ, ընդհանուր $8 \cdot 4 + 3 = 35$ ։

- 5. Գտևել $1+1\cdot 2+1\cdot 2\cdot 3+1\cdot 2\cdot 3\cdot 4+.....+1\cdot 2\cdot 3\cdot 4\cdot 5\cdot ......\cdot 2025$ գումարի արդյունբում ստացված թվի վերջին թվանշանը։ **Լուծում.** $1+1\cdot 2+1\cdot 2\cdot 3+1\cdot 2\cdot 3\cdot 4=33$, իսկ մնացած բոլոր գումարելիների վերջին թվանշանը 0 է։
- 6. 3x3 ուղղանկյունը տրոհված է 9 ուղղանկյունների նկարում ապատկերված եղանակով։ Ուղղանկյուններից յուրաքանչյուրի ներսում գրված է նրա պարագծի մեծությունը։ Գտնել դատարկ վանդակներով նշված ուղղանկյունների պարագծերի գումարը։

  Լուծում. Պետք է նկատել, որ յուրաքանչյուր 2x2 չափերի ուղղանկյան խաչաձև նշված ուղղանկյունների պարագծերի գումարները հավասար են։ Յետևաբար դատարկ վանդակներում գրված թվերն են 14; 18; 22 և 20-ը։
- 7. Մեկ շարբով գրված են $\frac{1}{2}$; $\frac{1}{3}$; $\frac{2}{3}$; $\frac{1}{4}$; $\frac{2}{4}$; $\frac{3}{4}$; $\frac{1}{5}$; $\frac{2}{5}$; $\frac{3}{5}$; $\frac{4}{5}$; ......; $\frac{1}{26}$; $\frac{2}{26}$; $\frac{3}{26}$; ......; $\frac{25}{26}$ համապատասխանաբար 2; 3; 4; ......; 26 հայտարարներով բոլոր կանոնավոր կոտորակները։ Յաշվել $\frac{1}{2}$ -ից մեծ կոտորակների բանակը։

Լուծում. Կենտ հայտարարներով կոտորակների դեպբում, այդ քանակությունը կլինի ամենամեծ կոտորակի համարիչի կեսի քանակությամբ, իսկ զույգ հայտարարներով կոտորակների դեպբում` ամենամեծ կոտորակի համարիչից մեկով պակաս թվի կեսի քանակությամբ։ Կունենանք 1+1+2+2+3+3+....+12+12=156 հատ։

8. Քանի՞ իրարից տարբեր եղանակներով կարելի է մանրել 2025 դոլարը մեկ և հինգ դոլարանոցների միջոցով։

Լուծում. Մանրելու բոլոր հնրավոր տարբերակները կլինեն.

$$\underbrace{55.....5}_{405 \; hwn}$$
, $\underbrace{11111}_{5 \; hwn}$, $\underbrace{555.....5}_{404 \; hwn}$, ..., $\underbrace{111.....15}_{2020 \; hwn}$, $\underbrace{111.....1}_{2025 \; hwn}$

Ընդհանուր բանակը կլինի 2025:5+1=406։

9. $\ \ \,$ Քանի՞ թվանշանից է բաղկացած $\underline{4\cdot 4\cdot 4\cdot .....\cdot 4}\cdot \underline{5\cdot 5\cdot 5\cdot .....\cdot 5}$ արտադրյալը։

10. Երկու հրաձիգներից յուրաբանչյուրը կրակում է նշանակետին ճիշտ հինգ անգամ։ Պարզվել է, որ նրանց հավաբած միավորներն են 10; 9; 9; 8; 8; 5; 4; 4; 3; 2 ինչ-որ հերթականությամբ։ Երկու հրաձիգների առաջին երեք կրակոցներից հավաբած միավորների գումարները հավասար են։ Առաջին հրաձիգի վերջին երեք կրակոցների միավորների գումարը երեք անգամ մեծ է երկրորդ հրաձիգի վերջին երեք միավորների գումարից։ Ի՞նչ միավոր է հավաքել երկրորդ հրաձիգը երրորդ կրակոցից։

Ցուցում. Երեք կրակոցներից ամենաշատը կստացվի 28 միավոր, իսկ ամենաբիչը 9 միվոր։ Յետևաբար առաջին և երկրորդ հրաձիգների վերջին երեք կրակոցներից հավաբած միավորների գումարները համապատասխանաբար 27 է և 9-ը։ Օրինակ առաջինի դեպբում 5; 4; 10; 9; 8, երկրորդի` 9; 8; 2; 3; 4։

11. Յայկը և Վարդանը բնակվում են միևնույն շենքում, որի յուրաքանչյուր շքամուտք ունի հավասար քանակությամբ բնակարաններ, իսկ յուրաքանչյուր հարկում չորս բնակարան է(բնակարանների համարակալումը սկսվում է 1-ից)։ Յայկը բնակվում է 3-րդ հարկի 83-րդ բնակարանում, իսկ Վարդանը՝ 7-րդ հարկի 205-րդ բնակարանում։ Քանի՞ հարկ ունի այդ շենքը։

Լուծում. 83-ը 4-ի բաժանելիս մնացորդը 3 է, հետևաբար Յայկի բնակարանը 3-րդն է այդ հարկում և մինչ իր բնակարանը կա ևս 11 բնակարան։ Կունեննք, որ մինչև Յայկի բնակարանը կա ևս 83-11=72 բնակարան, որտեղից էլ կստացվի, որ հարկերի քանակը 18-ի բաժանարար է։ Յաշվի առնելով, որ Վարդանի բնակարանը 7-րդ հարկում է կստացվի, որ հարկերի քանակը 18 է կամ 9։ Ստուգումով կհամոզվենք, որ 18-ը չի բավարարում խնդրի պայմաններին։

12. Գտնել *-երի փոխարեն գրված եռանիշ թվի մեծագույն արժեքը, որի դեպքում 523 *** վեցանիշ թիվը բաժանվում է և՛ 7-ի, և՛ 8-ի, և՛ 9-ի։

Լուծում. Նշված թիվը պետք է բաժանվի $7 \cdot 8 \cdot 9 = 504$ -ի։ 523000-ը 504-ի բաժանելիս մնացորդն է 352, քանի որ 504-352=152, հետևաբար այդ թվերն են 523152 և 523152+504=523656։

13. Խաղավարը դահլիճում նստած 100 մասնակիցների համար կազմակերպում է հետևյալ խաղը.

Նրանց մի մասը պետք է միշտ ճիշտ խոսի, իսկ մնացածները սուտ։ Դահլիճից հերթականությամբ դուրս եկող 60 մասնակիցներից յուրաքանչյուրը հայտարարում է, որ դահլիճում մնացածների մեջ ստախոսները ավելի շատ են ճշտախոսներից։ Խաղավարը` ելնելով հնչած 60 պատասխաններից գտնում է ճշտախոսների քանակը։ 100 մասնակիցներից քանիսն են ճշտախոս։

Լուծում. Եթե ճշտախոսները լինեին 50-ից շատ, ապա առաջինը դուրս եկած մասնակիցը կարող էր լինել միայն ստախոս։ Նույնը կլիներ նաև մյուս դուրս եկած մասնակիցների համար։ Կստացվեր բոլոր դուրս եկածները ստախոս են, բայց նրանց քանակը փոքր է 50-ից, որը հակասություն է։

Նույն եղանակով կստանանբ, որ հակասություն է նաև ստախոսների 50-ից շատ լինելու դեպբը։ Յետևաբար ճշտախոսների և ստախոսների բանակները 50 են։ Առաջինը դուրս է գալիս ճշտախոսը և ասում է ճիշտը։ Երկրորդը՝ ստախոսը, որը ստում է և այդպես շարունակ։

- 14. Մեկ շարբով աճման կարգով գրված են բոլոր այն հնգանիշ թվերը, որոնց տասնորդական գրառության մեջ մասնակցում է միայն 1; 2; 3; 4; 5 թվանշանները՝ յուրաբանչյուրը մեկ անգամ։ Նրանցից յուրաբանչյուրը համարակալվում է սկսած առաջինից (12345 ունի առաջին համարը)։ Ո՞ր համարի թիվն է 34251-ը։
  - **Լուծում.** Մեկով և երկուսով սկսվող հնգանիշ թվերի բանակները կլինեն 24: 31; 32-ով սկսվող հնգանիշ թվերի բնակները կլինի 6-ական։ 34-ով սկսվող ունենք 34125; 34152; 34251:
- 15. 1-ից մինչև 30000 բոլոր բնական թվերը գրված են մեկ շարբով. 12345678910111213......2999930000։

Այս շարբում բանի՞ անգամ է հանդիպում 2025 բառանիշ թիվը։

Լուծում. Քառանիշ գրառությամբ թվերի մեջ միայն 2025-ն է։ Մյուս դեպքերում այն կարող է հանդիպել իր սահմանային թվանշանների մասնակցությամբ։ Յնգանիշերի մեջ 20250; 20251; 20252; ......; 20259; 12025; 22025 (ընդհանուր 12 հատ), (2520; 2521), (25020; 25021), ..., (25920; 25921) (11 հատ) և (5202; 5203) (1 հատ)։ Կստացվի. 1+12+11+1=25 անգամ։